

Millî Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!

5.

I. Olay:

Maraş'ı işgal için gelen Fransız askerleri, şehirdeki Ermeniler tarafından sevinçle karşılandı. Taşkınlık yapmaya başlayan bir grup Ermeni, sokaktan evine gitmekte olan Müslüman bir kadına sataşır. Başındaki örtüyü çıkarmak istedi. Bunu gören Uzunoluk Camisi imamı Sütçü İmam müdahale ederek Ermeni eşkiyalardan birini öldürdü. Olayı haber alan Fransız askerleri Sütçü İmamı yakalamak üzere harekete geçtiler. Ancak Sütçü İmam onlardan kurtulmayı başardı. Olay, şehirde duyulduğunda büyük bir heyecan ve Fransızlara karşı büyük bir tepki oluşturuldu.

II. Olay:

Aziz komutan Andre, onuruna verilen baloda bir Ermeni kadınla dans etmek ister. Ancak kadın şehirde Fransız ya da Ermeni bayrağı dalgalanmadıkça buna razı olmayacağını söyler. Bunun üzerine Andre, Maraş Kalesi'ndeki Türk bayrağının indirilmesini emreder. Ertesi gün cuma namazı için Ulu Camide toplanan Maraş halkı kalede bayrağımızın dalgalanmadığını görür. Ulu Cami imamı Rıdvan Hoca halka, "Hürriyeti elinden alınmış bir millet cuma namazı kılamaz." diye seslenir. Camiden çıkıp kaleye doğru koşan halk; kaleye vardıklarında yere atılmış bayrağımızı bulur, yerden alır, öper ve yeniden kale burcuna asarlar...

Millî Mücadele Dönemi'nde Maraş'ta yaşanan yukarıdaki iki olay dikkate alındığında;

- I. Halk sömürgeci anlayışa sessiz kalmıştır.
 - II. Maraş halkı Fransızlara karşı tepki göstermiştir.
 - III. Maraş halkı bağımsızlık duygularıyla hareket etmiştir.
 - IV. Fransızlar ve Ermeniler insanların temel haklarına müdahalede bulunmuşlardır.
- yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız IV

C) I, II ve III

D) II, III ve IV

6.

Atatürk ilkeleri ile ilgili yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında;

- I. Köklü yeniliklerin kültürel etkileşime kapalı gerçekleşmesini inkılapçılık ilkesi savunur.
- II. Egemenliğin millete dayanması anlayışı doğrudan milliyetçilik ilkesi ile ilişkilidir.
- III. Kültür ve ideal birliğini esas olan ilke milliyetçilik ilkesidir.
- IV. Devletin öncülüğünde gelişmiş bir sanayi toplumu oluşturma hedefi devletçilik ilkesi ile ilgilidir.
- V. Laiklik ilkesi, din ve devlet işlerinin birbirine karıştırılmamasını ve her alanda aklın esas alınmasını öngörür.

Yorumlarından hangileri yapılsa doğru olur?

- A) I, II ve III B) I, II ve IV C) I, III ve V D) III, IV ve V

7. Cumhuriyet öncesi dönemde ülkemizde eğitim birliği yoktu. Dini eğitim veren medreseler, Batı tarzında eğitim veren mektepler ve azınlıklar ile yabancılara ait okullar bir arada bulunuyordu. Eğitimdeki bu çok başlılık nedeniyle öğrenciler farklı dünya görüşlerine sahip kişiler olarak yetişiyordu. Mustafa Kemal, öğretim birliğini sağlamadıkça ve eğitimi çağdaş bilimin gereklerine uygun hale getirmedikçe millî varlığımızı sürdüremeyeceğimiz bilincindeydi. Bu nedenle 3 Mart 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildi.

Bu bilgilere göre, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun Türk eğitiminin;

- I. Laiklik,
- II. Çağdaşlık,
- III. Irkçılık,
- IV. Bütünleştiricilik

özelliklerinden hangisine ya da hangilerine sahip olmasına neden olduğunu söyleyebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III D) I, II ve IV

5. ÜNİTE KONTROL TESTİ

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ GETİR

DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

1. İster iktidar ister muhalefet partisi olsun bütün siyasi partiler ülkeye hizmet etmek için vardır. Muhalefet partileri iktidar partisinin icraatlarını takip eder, yanlış gördüğü uygulamalar hakkında iktidar partisini uyarır ve kendi önerilerini sunar. İktidar partisi de muhalefet partilerinin önerilerini dikkate alarak ülke menfaatlerine en uygun adımı atar. Bu şekilde el ele veren iktidar ve muhalefet partileri halkın refah ve mutluluğuna hizmet ederler. Ülkede demokratik yönetim ve anlayışın gelişmesine katkı sağlar. Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında iktidar ve muhalefet partileri ile ilgili;

- I. Birbirlerinin tamamlayıcısı oldukları,
II. Halk yararına faaliyet göstermeyi amaç edindikleri,
III. Demokrasinin güçlenmesini sağladıkları yargılarından hangileri söylenebilir?

2. Gazi Mustafa Kemal İzmir Suikasti ile ilgili olarak şunları söylemiştir. "Benim naciz vücudum birgün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." Gazi Mustafa Kemal bu sözünüyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Cumhuriyet yönetiminin devamlı olacağını
B) İktidar partisinin denetleyecek partiye ihtiyaç duyulduğunu
C) Sınıf farklılıklarının sona erdirilmesi gerektiğini
D) Çok partili siyasi hayata geçiş için uygun zaman olmadığını

3.

En büyük hakikatler fikirlerin serbestçe söylenmesi ve tartışması ile ortaya çıkar.

Atatürk'ün sözü doğrultusunda;

- I. Çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri yapıldı.
II. Millî egemenlik esasına dayalı inkılaplar yapıldı.
III. Tekalif-i Milliye Emirleri yayımlandı.
gelişmelerinden hangisinin ya da hangilerinin yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I, II ve III

4.

“ Tek partili bir Mecliste, özellikle parti, olaylar ve olup bitenlerin ulaştığı bir başkının kurduğu kuruluş olunca o kuruluşa dayanan hükümeti sorumluluk esasına dayanan ciddi bir denetleme imkânsız olur. Hükümet ve hükümet adamlarını hatadan ve hatalar yüzünden devleti zararlardan korumak için bir muhalif partiye gereksinim açıktır.”

Yukarıda verilen ifadelerine bakılarak Atatürk'ün;

- I. Çok partili hayatı desteklediği,
II. Çoğulculuk ilkesine karşı çıktığı,
III. Hükümetin farklı partiler tarafından denetlenmesini gerekli gördüğü yargılarından hangisini ya da hangilerini destekler niteliktedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) I, II ve III

Demokratikleşme Çabaları

5.

	Bilgiler	Cumhuriyet Halk Partisi	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Serbest Cumhuriyet Fırkası
1	İlk genel başkanı Mustafa Kemal'dir.	✓		
2	Liberal ekonomi modeli savunuldu.		✓	✓
3	Tek dereceli seçim modelini savundu.	✓		✓
4	İnkıpların zamana yayılarak yapılmasını savundu.		✓	

Tablodaki bilgiler dikkate alındığında aşağıda verilenlerden hangisi söylenemez?

- A) 1 numarada yapılan eşleştirme doğrudur.
- B) 2 numaralı eşleştirmede hata yapılmıştır.
- C) Sadece 3 numarada yapılan eşleştirme hatalıdır.
- D) 4 numarada yapılan eşleştirme doğrudur.

6. Türk milleti, Atatürk öncülüğünde başlatmış olduğu kurtuluş mücadelesini başarıyla ulaştırmış ve yeni kurduğu devleti cumhuriyet değerleri üzerinde kurmayı başarmıştır. Türk milleti ve yöneticileri cumhuriyet ve demokrasiyi yönetimde vazgeçilmez kural olarak kabul etmiştir. Türk milleti biliyor ki yaşayabilmesi ve insan haklarına sahip olmanın güvencesi cumhuriyet ve demokrasiden geçiyor. Bu yüzden Türk milleti ne saltanat yönetimine geri dönmeyi düşünmüş ne de cumhuriyet ve demokrasi dışı yönetimlere taraf olmuştur. Yukarıda verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?

- A) Çok partili siyasi hayatın kesintiye uğradığını
- B) Saltanat yönetimine geri dönmek istendiğini
- C) Türk milletinin cumhuriyet ve demokrasi değerlerine bağlılık gösterdiğini
- D) Atatürk Dönemi'nde başlatılan gelişim sürecinin engellenmeye çalışıldığını

7. Partiler demokratik hayatın vazgeçilmez unsurlarındandır. En büyük hedeflerinden biri demokrasiyi ülkemize yerleştirmek olan Mustafa Kemal de bu yolda ilk adımı atarak Cumhuriyet Dönemi'nin ilk siyasi partisini kurmuştur. 17 Kasım 1924'te ise Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası adıyla başka bir siyasi parti kurulmuş ve iktidardaki Cumhuriyet Halk Fırkası'nın karşısına muhalefet partisi olarak çıkmıştır.

Yukarıda verilen bilgilere göre;

- I. Cumhuriyet Dönemi'nde kurulan ilk siyasi partinin Mustafa Kemal tarafından kurulduğu,
 - II. İlk muhalefet partisinin Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası olduğu,
 - III. Çok partili hayatın çok uzun süreli devam etmediği
- yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

8. Atatürk İzmir Suikasti girişimi ile ilgili şu açıklamayı yapmıştır: "Temeli büyük Türk milleti ve onun kahraman çocuklarından oluşan büyük ordumuzun vicdanında akıl ve bilincinde kurulmuş olan cumhuriyetimizin ve milletin ruhundan doğmuş ilkelerimizin bir vücudun yok edilmesi ile bozulabileceği görüşünde bulunanlar, çok zayıf dimağlı talihsizlerdir. Bu gibi talihsizlerin, cumhuriyetin adalet ve kudreti elinde hak ettikleri davranışla karşılaşmaktan başka kismetleri olamaz.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında:

- I. Cumhuriyet rejiminin getirdiği değerleri yok etmek amacıyla olan kişilerin olduğu,
- II. Suikasti düzenleyenlerin adaletin getirdiği sonuçlara katlanmak zorunda kalacağı,
- III. Suikast nedeniyle yapılabilecek inkılaplara ara verildiği

yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I, II ve III

9.

Yukarıda "?" işareti ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa doğru olur?

- A) Demokratik devlet anlayışı tamamen ortadan kalktı.
B) Cumhuriyet ve inkılapları ortadan kaldırma amacıyla gerçekleştirildi.
C) Tek partili sistem devlet yönetiminde sıkıntılara neden oldu.
D) Atatürk döneminde çok partili siyasi yaşama geçildi.

10.

Boşa çıkarılan suikast teşebbüsünden sonra vatandaşlarımdan aldığım mektup ve telgraflar beni çok mutlu etti. Bu elim olayın benim şahsımdan ziyade cumhuriyetimize ve onun prensiplerine yönelik olduğuna şüphe yoktur. Temeli, büyük Türk milletinin vicdanında akıl ve şuurlunda atılmış olan cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızlardır. Benim naciz vücudum bir gün toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri syf.479

Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'in kendisine karşı düzenlenen suikast girişimiyle ilgili Anadolu Ajansı'na verdiği demeç dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türk halkının Mustafa Kemal'e karşı düzenlenen suikastten üzüntü duyduğuna
B) Mustafa Kemal'in suikast girişimini şahsi olarak algılamadığına
C) Türkiye Cumhuriyeti'nin devamlılığına Mustafa Kemal'in büyük değer verdiğiğine
D) Suikast girişiminin askerî teşkilatlanmada değişiklik yapılmasına neden olduğuna

11. Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasını millî ruha sahip gençlikte görmüş ve cumhuriyeti gençlere emanet etmiştir. Çünkü gençlik geleceğimizin özü ve teminatıdır.

Yukarıdaki bilince sahip bir gençten;

- I. Milletimizin bütünlüğünü hedef alan tehlikelere karşı mücadele etme,
- II. Cumhuriyetimizin değerlerine sahip çıkma,
- III. Kişisel menfaatlerini toplumsal çıkarların üzerinde tutma

davranışlarından hangisini ya da hangilerini sergilemesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I, II ve III

12.

Cumhuriyet Halk Fırkası'nın kadrosu milletin bütün fertleridir."

Mustafa Kemal bu sözyle Halk Fırkası ile ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Düşünce farklılıklarını ortadan kaldırmayı amaçladığını
- B) Egemenliğin halkın bir kısmına verilmesi gerektiğini savunduğunu
- C) Toplumsal sorunların tamamına çözüm bulduğunu
- D) Herhangi bir toplumsal sınıfın değil halkın partisi olarak görüldüğünü

13.

Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyeti bazı tehdit ve tehlikelere maruz kalmıştır. Bu dönemde Türkiye'ye yönelik dış tehditlerden biri İngiltere'den gelmiştir. Musul sorununu kendi çıkarlarına göre çözmek isteyen İngiltere, ülke içinde karışıklık çıkararak amacına ulaşmaya çalışmıştır.

Yukarıda verilen amacı gerçekleştirmek isteyen İngiltere'nin aşağıdaki gelişmelerden hangisine destek verdiği söylenebilir?

- A) Şeyh Sait İsyanı'na
- B) Kubilay Olayı'na
- C) Anzavur İsyanı'na
- D) Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi'ne

14.

1925 yılı başlarında, Musul meselesini kendi lehinde halletmek isteyen İngiltere'nin kışkırtmasıyla Doğu Anadolu bölgesinde 13 Şubat 1925'de Şeyh Sait, Ergani'nin Piran Köyü'nde isyan başlattı.

Bu isyanı önlemeye yönelik;

- I. Takrir-i Sükûn Kanunu çıkarıldı.
 - II. İstiklal Mahkemeleri tekrar kuruldu.
 - III. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu hazırlandı.
- çalışmalardan hangisinin ya da hangilerinin yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

15.

1929 Dünya Ekonomik Krizi Türkiye'yi de etkilemiş, özellikle ekonomik alanda yaşanan sorunlar, halkın hükûmete tepki göstermesine neden olmuştu. Gazi Mustafa Kemal, Haziran 1930'da çıktığı yurt gezisinde bu tepkilere bizzat tanık olmuştu. Mecliste hükûmetin ekonomik politikalarını denetleyecek ve alternatif politikalar üretecek yeni bir partiye ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacın farkında olan Gazi Mustafa Kemal, yakın arkadaşı Fethi Bey'den yeni bir parti kurmasını istedi. Bu isteği yerine getiren Fethi Bey, Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurdu.

Buna göre Serbest Cumhuriyet Fırkası ile ilgili;

I. Dünyada yaşanan ekonomik kriz sonrası tepki üzerine kurulmuştur.

II. Mustafa Kemal tarafından desteklenmiştir.

III. Devletçi ekonomik modeli savunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

